Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.3.6.2026
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałkini

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Aleksandra Szweda na 50 posiedzeniu Senatu 21 stycznia 2026 r., w sprawie ograniczenia środków na aktywizację, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Tytułem wstępu trzeba zaznaczyć, że zgodnie z art. 29 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[1] podstawę gospodarki finansowej Funduszu Pracy (dalej „FP") będącego państwowym funduszem celowym stanowi roczny plan finansowy FP. Określa on m.in. przychody funduszu i ich źródła oraz zadania realizowane z jego środków. Plan obejmuje również kwotę środków na finansowanie form pomocy przeznaczaną przez urzędy pracy w danym roku budżetowym na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Plan finansowy FP stanowi załącznik do ustawy budżetowej na dany rok – jego projekt jest przekazywany Ministrowi Finansów i Gospodarki w trybie i terminach określonych przez przepisy dotyczące prac nad projektem ustawy budżetowej. Minister Finansów i Gospodarki przedstawia następnie projekt ustawy budżetowej na rok kolejny wraz z uzasadnieniem Radzie Ministrów, która przedkłada go Sejmowi w terminie do 30 września roku poprzedzającego dany rok budżetowy[2].

Pismem z 25 lipca 2025 r. Minister Finansów i Gospodarki przekazał do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) limit wydatków FP do uwzględnienia w projekcie planu finansowego na 2026 r. Limit określono na poziomie 10,1 mld zł.

Kierownictwo MRPiPS na każdym etapie uzgodnień wskazywało, że dla prawidłowego funkcjonowania powiatowych urzędów pracy konieczne jest utrzymanie finansowania aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu na poziomie z 2025 r., tj. ok. 3,65 mld zł. Przedstawiono w tym zakresie szczegółowe uzasadnienie, wskazując m.in. na:
- wzrost kosztów świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy (zasiłki, stypendia, refundacje);
- wzrost minimalnego i przeciętnego wynagrodzenia, które wpływają na wysokość refundacji i dofinansowań;
- rosnącą efektywność kosztową form aktywizacji zawodowej (z ok. 18 tys. zł w 2023 r. do ponad 21 tys. zł w 2026 r.);
- konieczność utrzymania liczby osób objętych wsparciem, w tym seniorów i osób długotrwale bezrobotnych.

Mimo to kwotę zabezpieczoną w planie FP na 2026 r. ustalono na poziomie niższym od postulowanych potrzeb finansowych, tj. niższym od planu na 2025 r. o 1,5 mld zł w zakresie zadania dotyczącego aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych realizowanej przez urzędy

[1] Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.
[2] Ustawa budżetowa na rok 2026 (Dz.U. poz. 62) została podpisana przez Prezydenta RP 20 stycznia 2026 r.

pracy i niższym o 0,27 mld zł w zakresie refundacji wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom (zadanie realizuje OHP). W planie finansowym Funduszu Pracy na 2026 r. na aktywizację zawodową bezrobotnych zabezpieczono zatem 2 147 808 000 zł, z czego 429,6 mln zł stanowi rezerwa Funduszu Pracy.

Obok środków przekazywanych przez dysponenta Funduszu Pracy powiatowym urzędom pracy na realizację zadań ustawowych wynikających z ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia[3] - takich jak świadczenia obligatoryjne obejmujące m.in. zasiłki dla bezrobotnych wraz z należnymi składkami na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne - oraz środków dla powiatowych urzędów pracy na realizację form pomocy przewidzianych w ustawie, przekazywane są również środki na finansowanie kosztów tzw. zadań fakultatywnych. W ich ramach możliwe jest częściowe finansowanie wydatków ponoszonych w związku z zapewnieniem funkcjonowania powiatowych urzędów pracy (m.in. kosztów zakupu części wyposażenia czy komunikowania się z bezrobotnymi). Finansowane są z nich również dodatki motywacyjne dla pracowników powiatowych urzędów pracy.

Informuję, że w 2025 r. w całym kraju zaktywizowano 209 tys. bezrobotnych, a przeciętny koszt aktywizacji jednej osoby wyniósł niemal 16 tys. zł. W 2026 r., przy środkach przewidzianych na aktywizację na poziomie 2,1 mld zł i przeciętnym koszcie aktywizacji z 2025 r. udałoby się objąć wsparciem nieco ponad 134 tys. osób, czyli o prawie 75 tys. osób mniej.

Wyboru form aktywizacji zawodowej dokonuje starosta po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy w ramach dostępnych środków, w związku z czym trudno jest oszacować rzeczywistą skalę wpływu ograniczenia środków na liczbę aktywizowanych bezrobotnych. Pierwsze symptomy spadku liczby bezrobotnych, którzy rozpoczęli udział w aktywnych programach pokazują dane o wyrejestrowaniach w styczniu br.

Nowa ustawa, która weszła w życie w 2025 roku, wprowadziła reformę publicznych służb zatrudnienia ukierunkowaną na dostosowanie ich działań do aktualnych i prognozowanych wyzwań rynku pracy. Zasadniczym celem ustawy było zwiększenie poziomu zatrudnienia, zwłaszcza na miejscach pracy wysokiej jakości, oraz dostosowanie potencjału kadrowego do potrzeb gospodarki podlegającej zmianom strukturalnym wynikającym z postępu technologicznego i cyfrowego, transformacji energetycznej oraz procesów demograficznych. Aktem tym wprowadzono istotne zmiany w podejściu do aktywizacji zawodowej, rezygnując z dotychczasowego podziału na usługi i instrumenty rynku pracy na rzecz jednolitego pojęcia „form pomocy". Ich dobór pozostawiono powiatowym urzędom pracy, które każdorazowo decydują o sposobie wykorzystania środków FP uwzględniając specyfikę lokalnego rynku pracy, sytuację bezrobotnych i poszukujących pracy, potrzeby pracodawców oraz osób biernych zawodowo. Ustawa przewiduje ponadto możliwość tworzenia w urzędach pracy punktów dla osób młodych oferujących zintegrowane usługi (tzw. one stop shop) obejmujące m.in. doradztwo w zakresie edukacji, zdrowia, pomocy społecznej, pomocy prawnej i usług mieszkaniowych, a także realizację programów rządowych ukierunkowanych na wsparcie zatrudnienia osób młodych. Osobom długotrwale bezrobotnym umożliwiono otrzymanie skierowania do Centrum Integracji Społecznej w celu realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, jeżeli korzystają ze świadczeń pomocy społecznej i biorą udział w działaniach z zakresu reintegracji społecznej, mających na celu odbudowanie i podtrzymanie umiejętności pełnienia ról społecznych w

[3] Dz. U. poz. 620.

życiu społecznym i zawodowym. Dodatkowo pracodawcy są zwolnieni z obowiązku opłacania składek na FP przez okres 12 miesięcy za skierowanych przez powiatowe urzędy pracy zatrudnionych bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia oraz za osoby zatrudnione, które ukończyły 50 rok życia.

Powiatowe urzędy pracy, działając w ramach obowiązujących przepisów oraz dostępnych środków, w sposób racjonalny i celowy określają priorytety wsparcia oraz przeznaczają środki na te formy aktywizacji, które w największym stopniu odpowiadają na najpilniejsze potrzeby lokalnych rynków. Osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym również osoby starsze czy rozpoczynające karierę zawodową, mogą korzystać z intensywnego wsparcia urzędów pracy w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego realizowanych zgodnie z przepisami ustawy oraz przepisami rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego świadczonego przez urzędy pracy oraz Ochotnicze Hufce Pracy[4].

Wskazane formy pomocy nie wymagają dodatkowego angażowania środków FP I są dostępne w formie stacjonarnej lub online we wszystkich 341 powiatowych urzędach pracy, a w zakresie poradnictwa zawodowego dodatkowo w 16 wojewódzkich urzędach pracy i ich filiach. Pomoc w ramach pośrednictwa pracy realizowana jest poprzez:

— regularny kontakt z doradcą do spraw zatrudnienia w ramach realizacji Indywidualnego Planu Działania uwzględniającego oferty pracy dopasowane do kwalifikacji i oczekiwań osoby bezrobotnej;
— udział w organizowanych przez urzędy pracy giełdach pracy i targach pracy, podczas których osoby bezrobotne mają możliwość bezpośredniego kontaktu z pracodawcami poszukującymi pracowników;
— udostępnienie wyszukiwarki ofert pracy - ePraca i aplikacji mobilnej ePraca, prowadzonych i udostępnianych przez MRPiPS. Za pośrednictwem tych narzędzi osoby szukające pracy mają dostęp do kilkudziesięciu tysięcy sprawdzonych ofert pracy pod adresem https://oferty.praca.gov.pl/ .

W ramach poradnictwa zawodowego osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym również osoby starsze i rozpoczynające karierę zawodową mogą liczyć na pomoc doradców zawodowych przy określeniu własnych predyspozycji i preferencji zawodowych, a w razie potrzeby na nowo zdefiniować ścieżkę rozwoju zawodowego. Osoby długotrwale bezrobotne mogą wziąć udział w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, które kompleksowo przygotowuje do sprawnego funkcjonowania na rynku pracy. Osoby długotrwale bezrobotne lub bezrobotne do 30 roku życia po podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub rozpoczęciu działalności gospodarczej mogą też liczyć na specjalne, dedykowane wsparcie doradcy do spraw zatrudnienia, który może utrzymywać z nimi kontakt przez okres do 60 dni liczonych od dnia wyrejestrowania, mający na celu wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Pomoc ta polega w szczególności na przeprowadzaniu rozmów z daną osobą w celu ustalenia jej sytuacji zawodowej, utrzymania motywacji do pracy i udzielenia informacji o możliwościach skorzystania z pomocy instytucji publicznych w rozwiązywaniu jej problemów.

Zmniejszenie limitu środków przeznaczonych na różne formy wsparcia będzie wiązać się z priorytetyzacją wsparcia dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym osób młodych czy osób bez kwalifikacji zawodowych, a także koncentracją na instrumentach

[4] Dz.U. poz. 1549

o najwyższej skuteczności zatrudnieniowej, które bezpośrednio zwiększają szanse na trwałe zatrudnienie.

Należy zauważyć, że w obszarze rozwoju umiejętności dużą rolę odgrywają programy współfinansowane z EFS+, będące od lat bardzo ważnym uzupełnieniem krajowych instrumentów aktywizacyjnych, a które będą realizowane także w tym i kolejnych latach.

Trzeba podkreślić, że wysokość środków przeznaczonych na wspieranie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, który stanowi wydzieloną część środków FP w roku 2026 pozostaje na poziomie analogicznym do roku poprzedniego i wynosi 419 591 000 zł. Celem pomocy udzielanej ze środków KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki. Ten rodzaj inwestycji w potencjał kadrowy poprawia zarówno pozycję firm, jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Jako Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej już w grudniu 2025 r. oraz na początku stycznia 2026 r. rozdysponowałam pomiędzy urzędy pracy środki w łącznej kwocie ok. 1,7 mld zł, w tym ok. 1,1 mld zł na realizację projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), a także 50 mln zł z rezerwy Funduszu Pracy na zabezpieczenie środków umożliwiających regulowanie przez te jednostki zobowiązań przechodzących z 2025 roku na 2026 rok.

Na początku lutego 2026 r. podjęłam też decyzję o uruchomieniu naboru z rezerwy FP, który pozwolił przekazać dodatkowe środki na finansowanie działań aktywizujących osoby bezrobotne (m.in. bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad dzieckiem, bezrobotnych powracających z zagranicy, bezrobotnych i poszukujących pracy w grupie wiekowej 50+, bezrobotnych, którzy chcą podjąć zatrudnienie w zawodach deficytowych).

Trwający do 16 lutego nabór skierowany był do powiatowych urzędów pracy działających w regionach z wysoką stopą bezrobocia. Urzędy mogły wnioskować o środki rezerwy FP na finansowanie wszystkich form pomocy ujętych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Łączna wartość wniosków złożonych przez wszystkie urzędy pracy, które spełniały warunki udziału wynosiła 174,9 mln zł.

Ze względu na wyższą kwotę wnioskowaną niż kwotę zawartą w ogłoszeniu (150 mln zł), mając na uwadze potrzebę odpowiedniego zabezpieczenia możliwości działań w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, zdecydowałam o zwiększeniu alokacji o 23,5 mln zł.

W efekcie, po dokonaniu oceny wszystkich wniosków oraz dostosowaniu wysokości wsparcia do liczby osób bezrobotnych w danym powiecie z uwzględnieniem limitów środków, jakimi poszczególne powiatowe urzędy pracy dysponują, kwotę przysługującego im łącznie wsparcia ustalono na 173,5 mln zł. Oznacza to że każdy urząd pracy, który mógł uczestniczyć w naborze i z którego złożono wniosek, otrzyma środki z rezerwy Funduszu Pracy.

Kierownictwo resortu pracy na bieżąco monitoruje zapotrzebowanie urzędów pracy. Równolegle prowadzone są rozmowy z Ministrem Finansów i Gospodarki w sprawie możliwości zmiany limitów w Funduszu Pracy w 2026 roku.

Osoby, które podejmują po raz pierwszy pracę, mogą mieć trudności z wejściem na rynek pracy, jednak z uwagi na strukturę wiekową polskiego społeczeństwa i prognozy

demograficzne, które wskazują na kurczenie się zasobów pracy, a także przygotowanie osób młodych i ich atuty (wykształcenie, znajomość języka angielskiego, etc.) nie należy się spodziewać ich wykluczenia z rynku pracy. Nie ma też podstaw, aby zakładać, że zmniejszenie środków na aktywizację będzie podstawą do decyzji o emigracji zarobkowej Polaków lub w przyczyni się do rozwoju niestabilnych form zatrudnienia.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

tel. 222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa